

Kampanja Grada Karlovca za borbu protiv obiteljskog nasilja nad ženama

Reultati istraživanja i zaključci radne skupine "Zdrava obitelj" (Split, 2002. godine), locirali su neke od glavnih izvora problema u obitelji, a prije svega nedostatak temeljnih ljudskih vrijednosti u obitelji, čiji je evidentan gubitak jedan od glavnih uzroka socijalnih, gospodarskih i zdravstvenih problema zajednice, zatim otuđenost i nedostatak komunikacije te zanemarivanje i zlostavljanje u obitelji. Upravo je ovaj treći logičan slijed i posljedica prva dva navedena izvora problema. Spomenuti rezultati istraživanja u Splitu i zaključci radne skupine, vrlo vjerojatno bi se, uz eventualna manja odstupanja zbog različitog prirodnog okruženja, tradicije i mentaliteta, mogli odnositi i na Karlovac, kako tada, tako i danas.

Uzmemo li u obzir i podatak da u suvremenoj Europi 86% stanovništva zdravu i sretnu obitelj stavlja na prvo mjesto životnih prioriteta, lako ćemo razumjeti odakle i temeljni motiv da se Grad Karlovac pridruži kampanji za borbu protiv obiteljskog nasilja nad ženama.

Pored toga, i određeni podaci nužno su pojačali motivaciju. U prvih osam mjeseci 2007. godine, Policijska uprava karlovačka evidentirala je 271 slučaj nasilja nad ženama u obitelji (u prosjeku nešto više od jednoga dnevno), pri čemu su žrtve bile 230 žena, 19 maloljetnica i 16 djece. Statistički, to predstavlja porast za 4,6% u odnosu na isto razdoblje 2006. godine.

Od 2002. godine u Karlovcu djeluje Sklonište za žene i djecu žrtve nasilja, zahvaljujući trudu i upornosti Ženske grupe "Korak", jedine udruge civilnoga društva u Karlovcu koja se bavi tom problematikom.

Kampanju je pokrenulo Vijeće Europe, "Planom kampanje Vijeća Europe za suzbijanje nasilja nad ženama, uključujući obiteljsko nasilje", donesenim 21. lipnja 2006. godine. Na temelju "Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2005. do 2007. godine", te na temelju Plana kampanje Vijeća Europe, Vlada RH utvrđuje "Nacionalnu kampanju za borbu protiv obiteljskog nasilja nad ženama od 2006. do 2008. godine".

Grad Karlovac odaziva se pozivu Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti te početkom 2007. godine donosi svoj lokalni Plan kampanje i odmah započinje s izvršavanjem planiranih aktivnosti, pod sloganom utvrđenim u Planu nacionalne kampanje: "Za nasilje nema opravdanja" i upućuje javnosti i druge važne poruke:

- Život bez nasilja je temeljno ljudsko pravo svakog čovjeka.

- Obiteljsko nasilje zahtijeva aktivnu ulogu muškaraca u suzbijanju nasilja nad ženama.
- Šutnju o obiteljskom nasilju treba prekinuti, žrtvi pružiti adekvatnu pomoć, a počinitelja primjereno sankcionirati.
- Prevenciju i suzbijanje nasilja moguće je provoditi jedino zajedničkom javnom akcijom.

Sve to s ciljem i svrhom senzibiliziranja javnosti, odnosno podizanja svijesti građana u smislu da je nasilje u obitelji, u svim njegovim pojavnim oblicima, neprihvatljivo društveno ponašanje, koje će biti odlučno sankcionirano.

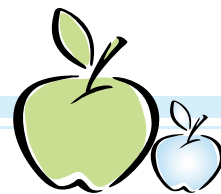
Sudjelovanjem u kampanji obvezani su svi članovi predstavničkih tijela Grada, svi djelatnici Gradske uprave, članovi Vijeća gradskih četvrti i mjesnih odbora, gradske ustanove kulture, gradske komunalne tvrtke, vrtići, osnovne škole, gradske medijske kuće, kao i sve ostale organizacije koje uživaju potporu Grada Karlovca, svaki u svom djelokrugu rada i djelovanja.

Tijekom kampanje provedene su mnoge aktivnosti, poput prigodnih plakata Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, u "jumbo" formatu, koji su postavljeni na šire područje grada, a isti plakati u B-2 formatu su uramljeni i postavljeni u službene prostorije Gradske uprave. U povodu 22. rujna – Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, održan je, 17. rujna 2007. g., okrugli stol na temu: "Aktivnosti lokalne zajednice u prevenciji i suzbijanju obiteljskog nasilja nad ženama". U nazočnosti potpredsjednice Vlade RH i ministrice obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti Jadranke Kosor, gradonačelnika

Damira Jelića i zamjenika gradonačelnika Josipa Zaborskog, sa suradnicima, u raspravi su sudjelovali i predstavnici Centra za socijalnu skrb Karlovac, Obiteljskog centra Karlovac, Policijske uprave karlovačke, Prekršajnog suda Karlovac, Karlovačke županije, Ženske grupe "Korak" Karlovac, te dvije žene žrtve nasilja i više volontera iz karlovačkih osnovnih i srednjih škola. Osim što je konstatirano niz elemenata činjeničnoga stanja, utvrđeni su i zaključci o daljnjim aktivnostima i nužnoj suradnji svih nazočnih u cilju uspješnosti borbe protiv nasilja u obitelji, što je sve snažno popraćeno u svim lokalnim medijima.

U povodu 25. studenoga – Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, članice Ženske grupe "Korak" Karlovac održale su "uličnu akciju" uz nazočnost pročelnika UO za socijalnu skrb, šport i udruge Gorana Jakšića, a istoga dana na lokalnoj radiopostaji Hrvatski radio Karlovac, emitirana je i emisija uz otvoreni telefon, na istu temu, uz sudjelovanje Sadike Zvirkić, predsjednice Ženske grupe "Korak" i Dražena Adamića, savjetnika za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Karlovca.

U Gradskoj vijećnici održana je 5. prosinca 2007. godine promocija dokumentarnog filma "Zadnji put", autorice Vlatke Vorkapić, a u produkciji udruge "Fade In", snimanog u Skloništu za žene i djecu žrtve nasilja u Karlovcu. U povodu 10. prosinca – Međunarodnog dana ljudskih prava, u svim osnovnim školama, na početku prvoga školskoga sata, učenici su upoznati sa značenjem toga dana, s naglaskom na problem obiteljskog nasilja. Cijelo vrijeme trajanja kampanje nastavljena je potpora Grada žrtvama nasilja, kroz

odredbe Gradskog socijalnog programa, koja se sastoji u pomoći smještaja i troškova vrtića za djecu žrtve, besplatnom obroku u osnovnoj školi, besplatnom ljetovanju, pomoći u prehrani, poklonima u povodu Božića te savjetodavnom pomoći.

U vrijeme kampanje Grad Karlovac iz Proračuna je izdvojio ukupno 133.000 kuna za potrebe djelovanja Skloništa i za rad Ženske grupe "Korak", dok je za troškove provedbe kampanje utrošena 21.000 kuna.

Završetak kampanje

Sukladno Planu Kampanje, završetak je uslijedio u povodu 8. ožujka – Međunarodnog dana žena, a obilježen je 9. ožujka 2008. godine posebnom predstavom u Gradskom kazalištu "Zorin dom", uz nazočnost Stjepana Adanića, državnog tajnika u MOBMS-u. Za građanstvo je organizirana predstava

Ksenije Prohaske "Marlene Dietrich". Ulaznica, u obliku za tu priliku posebno izrađenog bedža, mogla se kupiti po cijeni od najmanje 50 kuna, a prema želji i mogućnostima i više, jer je sav prihod bio namijenjen potrebama štitičnica Skloništa za žene i djecu žrtve nasilja u Karlovcu. Moderiranje predstave povjerenje je Tatjana Farkaš, djelatnici Centra za socijalnu skrb Karlovac i amaterskoj glumici, koja je vodila predstavu glumeći poznatu karlovačku književnicu i borca za ženska prava Dragojlu Jarnević. Gradonačelnik Damir Jelić, u svom prigodnom obraćanju publici, zahvalio se svim sudionicima cijele kampanje, a posebno nazočnim građanima koji su kupnjom bedževa za Sklonište prikupili 19.400 kuna. Državni tajnik Stjepan Adanić odao je priznanje Gradu Karlovcu za uspješno provedenu kampanju, posebno za ovu završnicu, a sa zadovolj-

stvom je objavio kako je Grad Karlovac, dan ranije u Sisku, primio priznanje MOBMS-a, za najbolje organiziranu kampanju u Hrvatskoj. Ako je suditi po punoj dvorani "Zorin doma" i po iznosu prikupljenih sredstava, možemo se nadati da su cilj i svrha ove kampanje barem dijelom ispunjeni, da je uloženi trud rezultirao senzibiliziranjem oko 350 nazočnih građana, za problematiku nasilja. Ali, istovremeno moramo biti svjesni da ovo nije, niti može, niti smije biti završetak kampanje za borbu protiv obiteljskoga nasilja. Svakodnevno smo svjedoci medijskih izvještavanja o novim slučajevima, i više je nego očito da kampanja mora ići dalje, ukoliko želimo postići konačni cilj – zdravu i sretnu obitelj.

Dražen Adamić, prof.,
savjetnik za socijalnu skrb i zdravstvo
Upravni odjel za socijalnu skrb, šport i udruge Karlovac
drazen.adamic@karlovac.hr

Diskriminacijski položaj žena na tržištu rada Istre

Udio žena među nezaposlenima u Istarskoj županiji iznosi čak 67,4%, prema čine 51,6% ukupnog stanovništva Istre. Od 2000. godine broj nezaposlenih žena stalno raste, a onih između 45 i 49 godina je više od 73% prijavljenih na burzi rada. Nadalje, žene u Istri imaju u prosjeku 15,6% nižu bruto plaću i 14,2% nižu neto plaću od muškaraca, iako su obrazovanije od muških kolega.

To su samo neki od alarmantnih podataka koji govore u prilog neravnopravnog položaja žena na tržištu rada u Istarskoj županiji, na koje su ukazale sudionice i sudionici Gospodarsko-socijalnog vijeća, na sjednici održanoj 29. siječnja ove godine, posvećenoj položaju žena na tržištu rada.

Ovu raspravu u sklopu dogovorene teme za siječanj na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini "ravnopravnost spolova – zdravlje žena" iniciralo je Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Istarske županije, dajući doprinos javnozdravstvenoj kampanji "Povezani zdravljem" u povodu obilježavanja 20-godišnjice postojanja Hrvatske mreže zdravih gradova, u cilju podizanja svijesti društvene odgovornosti za zdravlje i bržeg rješavanja problema koji smanjuju kvalitetu života u zajednici.

Predsjednica županijskog Povjerenstva za ravnopravnost spolova i pomoćnica pročelnice županijskog Odjela za zdravstvo i socijalnu skrb Sonja Grozić-Živolić upozorila je također na češće zapošljavanje žena na sezonskim poslovima i kod poslova na određeno i skraćeno vrijeme, na

potplaćenost žena i u onim zanimanjima u kojima njihov broj znatno premašuje broj muških kolega. Najveći postotak zaposlenih žena je u obrazovanju (80,5%), zatim u zdravstvu i socijalnoj zaštiti (78,4%), gdje su teži uvjeti rada i niže plaće, te u financijskom poslovanju (75%).

Po riječima Sonje Grozić-Živolić žene teže dobivaju posao, moraju se više truditi da bi ga zadržale, uglavnom nisu u rukovodećoj hijerarhiji, gdje su pretežito muškarci i dalje na pozicijama moći i odlučivanja, a puno više i češće su izvrnute povredi dostojanstva. Usprkos mjerama kojima se stimulira zapošljavanje osoba, poput žena žrtava nasilja, samohranih majki, žena s invaliditetom, onih starije dobi, radi uklanjanja diskriminacije na tržištu rada u 2006. godini u Hrvatskoj je zaposleno svega 15 osoba, od kojih u Istri niti jedna! Nadalje, udio kredita za žene koje od 2000. godine dodjeljuje Istarska razvojna agencija (IDA) d.o.o. radi poticanja malog i srednjeg poduzetništva iznosi svega 26,6%, što znači da je od 582 realizirana kredita, "teška" 376,8 milijuna kuna, tek svaka četvrta poduzetnica uspjela dobiti poticajni kredit.

Na temelju provedenog istraživanja Centra za građanske inicijative Poreč, uz financijsku potporu Vladinog ureda za ravnopravnost spolova, u sklopu projekta "Društvenom odgovornošću do boljih uvjeta za žene", provedenom na uzorku od 337 zaposlenica i 18 poslodavaca u 19 javnih i privatnih poduzeća u Puli i Poreču, utvrđeno je da ni jedan anketirani

subjekt nema pravilnik kojim se reguliraju mjere za zapošljavanje spomenutih socijalno osjetljivih skupina žena.

Predstojnica Vladinog ureda za ravnopravnost spolova Helena Štimac-Radin upozorila je na rezultate njihova istraživanja po kojima su žene u Istri i Primorsko-goranskoj županiji najdiskriminiranije prilikom traženja posla. Poslodavci su od čak 38,6% Istranki tražili podatke o bračnom statusu i djeci, dok je taj postotak na razini države niži od 20%. Prošle je godine u Hrvatskoj 5,6% žena dobilo otkaz zbog trudnoće.

Sudionici rasprave zaključili su kako je zadaća regionalne i lokalne vlasti veće angažiranje na poboljšanju položaja žena na tržištu rada, a na Državnom je uredu za statistiku da redovito prati i objavljuje statističke podatke o stanju ravnopravnosti spolova na tržištu rada na županijskoj razini. Također je cilj članove Županijskog poglavarstva i Županijske skupštine, poslodavce i sindikate u Istarskoj županiji potaknuti na raspravu o pravnim i institucionalnim okvirima za postizanje rodne jednakosti i politike jednakih mogućnosti, kod planiranja i provedbe mjera za poticanje zapošljavanja i poduzetništva na nacionalnoj i regionalnoj razini, a posebnu pozornost posvetiti ženama koje se teže zapošljavaju, te predložiti mjere razvoja socijalne infrastrukture kao temelja kvalitetnijeg zapošljavanja žena i poduzetnica.

Branka Žužić
sonja.grozic-zivolic@istra-istria.hr